

SLOVENSKA BESEDA

Uredništvo: Dal-
matinova 8 - Upra-
va: Beethovnova 6
N a r o č n i n a:
Letno 40 Din, pol-
letno 10 Din - Če-
kovni račun 17.152
Izhaja vsak petek

ŠTEVILKA 36

V LJUBLJANI, 2. SEPTEMBRA 1938

LETNIK II.

Dr. Dinko Puc:

Jubilej slovenskega de- lavstva

*Domovina je dolžna dati našemu narodne-
mu delavcu dovolj dela in dobrega kruha!*

Narodna strokovna zveza obhaja 30letnico svojega obstanka. Dogodek je to, ki je vreden omembe.

Pred 30 leti smo živeli v razmerah, v katerih narodno čustvo-
vanje ni bilo posebno čislano. Takrat je bilo moderno gledati na
narodnjake od zgoraj in se sklicevati na črno ali rdečo internaci-
jono. To je bilo tudi komodejše radi avstrijskih oblasti in
dr. Mahnič je vsled tega celo proglasil narodnost za poganstvo. Pa
tudi socijalistični voditelji so imeli takrat o narodnosti posebne
pojme. V času svetovne vojne je njihov — danes že umrli — vodja
na Goriškem izjavil, da bi mu bilo mnogo ljubše, če bi zmagale
centralne sile, kakor če bi zmagala antanta, češ: «Saj vem, da bodo
Slovenci v tem primeru propadli kot narod, toda gospodarsko ho-
mo rešeni!»

Slovenskemu delavcu se v teh razmerah ni godilo dobro.
Smatralo se ga je kot drugovrsten živelj in se ga zapostavljalo
vsepevsod. Opravljati je moral najslabša dela za najmanjšo plačo
ter bil sramotěn od tujcev na lastnih tleh. Vsa boljša mesta so bila
zasedena na sploh od tujcev, kajti delavstvo v ozirom na svoje
internacionalno stališče ni niti moglo protestirati proti doseljva-
nju in nameščanju tujcev, — saj je veljalo geslo: V boju proti
socijalnim krivicam smo vsi bratje!

Mnogo časa je prešlo, preden se je delavstvo zavedlo, da do-
življa radi svojega programske napačnega stališča največje
socijalne krivice na lastnih tleh. Gotovo je, da ima vsakdo pravico do kruha prvenstveno na svoji zemlji.
Le če tega kruha ostaja, naj ga imajo tujci. Pri nas pa je bilo
narobe. Drugi so jedli naš kruh in sicer najboljšega, naši so
imeli slabega ali sploh nobenega! V obrambo pravic našega člo-
veka se ni dvignil nihče, kajti nemški in italijanski socija-

listi vseh barv so bili najprej Nemci in Italijani, potem
še le, v drugi ali tretji vrsti, socijalisti.

Bridka izkušnja je prepričala našega delavca, da mu nobena
internacionala ne more dati zaščite in da bo le v
okviru svoje narodnosti lahko branil svojo eksistenco in
svoje pravice. Prepričal se je, da narodnost ni prazna be-
seda, marveč, da je bistven del življenja in da se nje-
govo življenje ne more razvijati, ako se narodnost ne upošteva.
Tako je prišel tudi do tega, da je predpogoj zboljšanja socijalnih
razmer svoboda naroda, kateremu pripada.

Zato je napravilo slovensko delavstvo velik in pomemben
korak, ko se je ločilo od internacionalnih pokretov in si usta-
novilo svojo narodno organizacijo. Naravno je bilo, da
se je ta pokret rodil v Trstu, kjer se je zbiralo slovensko delav-
stvo v večjih množicah, kjer so bili narodni boji ostrejši in tem-
peramenti živahniji. Val navdušenja je šel od tod po slovenski
domovini. Stroga organizacija in disciplina v drugih delavskih po-
kretih ter nenaklonjenost oblasti in tudi podjetnikov je preprečila,
da gibanje ni zavzelo tistega obsega, kakor ga je za-
služilo. Toda vodstvo je bilo žilavo, borilo se je vztrajno, pri-
dobilo je navdušene pristaje, vztrajalo je in vzdržalo do današ-
njega dne.

Dogodki v svetovni vojni in po njej so dokazali opraviče-
nost programa narodne delavske organizacije. Ta program je
danes bolj, kot kdaj prej, aktualen. Ali smo res tako gotovi, da
nam je svoboda zajamčena? Ali se ne moramo boriti tudi danes
za mesta in kruh na lastnih tleh? Ali ni tudi danes še marsikje
zaposavljen naš človek na ljubo tujca? In ali ni danes bolj, kot
kdaj prej, ogrožena demokracija, ki je bila vedno sama ob sebi
umljiva zahteva slovenskega delavstva?

Praznik slovenskega nacionalnega delavstva
je praznik vseh, ki ljubijo svojo zemljo in svoj
narod. Čestitamo temu delavstvu in vodstvu na do-
seženih uspehih v veri, da bo njegova bodočnost
lepša in večja, kot je bila preteklost. Slovenski
delavec je pokazal svojo ljubezen do domovine v
najtežjih časih in zato mu mora domovina dati,
kar mu je v prvi vrsti dolžna: Dela in kruha!

Dr. H. K.:

Mirovne pogodbe

**Velike demokracije, ki so ostale zveste idealom na-
rodne in osebne svobode, bodo vodile našo usodo**

Vojne se končujejo z mirovnimi
pogodbami, ki so politična lik-
vidacija vojnih uspehov in ne-
uspehov ter s tem edini način,
da se tudi po največjih vojnah
nadaljuje mednarodno sožitje.
Tako je vsaj bilo doslej v civi-
liziranem človeštvu.

Nekoč je bilo drugače. V sta-
rih časih so se vodile vojne do
popolnega uničenja sovražnika,
pod katerim se niso razumevali
le oboroženi vojaki, temveč ves
narod, staro in mlado, ženske in
otroci. Zmagovalec je rušil me-
sta in vasi, uničeval civilizacijo
premaganelega naroda, požigal in
ubijal, preživele sovražnike pa
zasušnjeval in preseljeval. Tako
so bili uničeni mnogi narodi in
njihove kulture, ki so bile soraz-
merno enako velike, kakor so
današnje največje. Stari vek je
poznal le totalitarne vojne, do-
daj mirne pogodbe in medna-
rodni zakonov ni niti poznal,
ni priznaval.

Tako je bilo nekoč in tako
utegne zopet postati. Zopet se
ne priznavajo mednarodne po-
godbe in ne spoštujejo medna-
rodni zakoni. Zopet se oznanju-
je načelo neusmiljene, popolne
ali totalitarne vojne, ki ne po-
zna nobene razlike med fronto
in zaležjem, med oboroženo voj-
sko in mirnim prebivalstvom.
Novi vojni stroji in izumi spre-
minjajo vso zemljo v eno samo
vojno področje. Španija in Ki-
tajska sta danes skromni sliki
vseh strahot bodoče totalitarne
vojne, po katere zaključku bodo
mirovne pogodbe nepotrebne,
ker bo vsa zemlja le eno samo
grobnišče in mrtva razvalina. Zdi
se, kakor da se vračamo nazaj
v najtemnejšo življenjsko dobo
človeštva.

Taka totalitarna vojna za raz-
širjenje «življenjskega področ-
ja» bi pomenila tudi konec ev-
ropske civilizacije in bi zbrisala
cele narode z zemeljskega oblič-
ja. Če sedaj ustvarja njeno propa-
giranje in pripravljanje po vsem
svetu največjo politično
negotovost in onemogoča obnovo
svetovnega gospodarstva. Živimo
v res norih časih. Velik del
človeštva se je skoro prostovolj-
no odrekel človečanskim pravic
in političnim svoboščinam zgolj zato,
da bi postal pripravljenejši, hi-
trejši in ubogljivejši vojni stroj.
Vse gospodarsko in politično
življenje velikih narodov se je
militariziralo. Državljanji so zo-
pet postali le slepi podaniki in
brezvestna propaganda je stori-
la, da so se ne le pozabile stra-
hote svetovne vojne, temveč da
se od nove vojne pričakujejo
cenena slava in zmaga ter goto-
va narodna in osebna korist.
Nikdar ni bil svet bojevitejši in
oboroženejši, kakor je danes.
Celi narodi slepo korakajo pod
zastavami ob zvokih tromb in
godb z edino noro mislijo, da ni
nikogar močnejšega od njih. V
sili in vojni se je pričela gledati
edina sprememba na boljše in
edina možnost zadovoljitve vse-
ga onega, s čimer narodi in po-
edinci danes niso zadovoljni.
Načela človečanstva in svobode,
demokracije in mednarodne so-
lidarnosti, se proglašajo za pre-
živela. Bojevitost, brezobzirnost
in nasilje, nacionalna prevzet-
nost in rasno sovraštvo se sma-
trajo za znak večje življenjske
sile, večje možnosti in bodočega
uspeha. Od zla in slabega se
danes pričakuje dobro.

Bojevito in zavojevalno raz-
položenje, ki se je razvilo v de-

lu človeštva, se pokriva s propa-
gando proti mirovnim pogodbam,
s katerimi je bila likvidira-
na zadnja svetovna vojna. Ta
propaganda pripisuje vse povoj-
ne politične in gospodarske te-
žave mirovnim pogodbam in
imenuje te pogodbe skrajno ne-
pravičen diktat. Vsi pa vemo, da
so prav mirovne pogodbe posku-
šale uresničiti in oživotvoriti načelo
mednarodne pravičnosti in
svobode ter samoodločbe narodov,
kakor so tudi hotele izgradi-
ti nove metode demokracije
organizacije vseh mednarodnih
odnošajev. To je bila želja in
težnja vsega človeštva, toliko
preizkušane in izčrpanega za-
radi vojne, ki je hotelo imeti
trajen mir, razorožitev, varno
gotovost pred napadalci in nji-
hovo kaznovanje.

Ti veliki cilji se niso uresni-
čili. Sebični in surovi elementi
življenja so bili močnejši od le-
pih želja in idealov. Demokra-
tična ureditev mednarodnih od-
nošajev s strani Društva narodov
je doživela neuspeh in svet
se zopet vrača v sistem pred-
vojnih enostranskih političnih in
vojaških zvez in blokov. Države
se zopet osvajajo. Državljanjske
vojne se namenoma podpihujejo
in izzivajo. Mednarodne obveze
se razveljavljajo s silo in samo-
voljo. Nad človeštvom se zopet
razpenja ozračje, polno in pre-
polno negotovosti, nasprotstev

in napetosti, težje in pogubnej-
še, kakor je bilo usodnega leta
1914...

Danes se že več ne govori o
kaki reviziji mirovnih pogodb.
Njihove določbe o vojni odškod-
nini, o demilitarizaciji in raz-
orožitvi dejansko ne veljajo več.
Avstrija je za vekomaj zbrisana
z zemeljske krogle. Društvo narodov
je docela omrtvičeno. In
tako se je svet po kratkem raz-
dobju dvajsetih let zopet zna-
šel pred prepadom vojnih gro-
zot.

V naših dneh se ustvarja usoda
človeštva in sveta za dolga
stoletja. Sedanji odnošaji po
svetu imperativno zahtevajo ne-
ko splošno rešitev in vpostavi-
tev mednarodne avtoritete. Ali
pa bo to avtoriteta sile ali pravice?
Velika načela mirovnih pogodb,
solidarnosti in miru med
narodov, morajo postati stvarno
dejstvo, zaščitenost z organizirano
silo pred vsakim nasilnikom.
Ta instrument mednarodne pravice
morejo izdelati le združene
sile velikih demokracij, ki so
ostale zveste idealom narodne in
osebne svobode. Na njih, na nji-
hovi složnosti, odločnosti in raz-
boritosti leži zgodovinska odgo-
vornost, ali se bo pravočasno
zaustavila fatalna pot človeštva
v novo vojno do popolnega uni-
čenja in socijalnega razpada.

Gustav Grobelnik, Celje:

Za gospodarsko nadvlado na Balkanu

**Države južnovzhodne Evrope si zopet
ustvarjajo svojo gospodarsko samostojnost**

Iz raznih gospodarskih poročil
je znano, da je Nemčija po oku-
paciji Avstrije, potem, ko je
prevzela ogromne deleže dunaj-
skega finančnega centra, ki
je bil zastopan v skoro vseh go-
spodarskih panogah balkanskih
držav, postala eden prvih finan-
sijerjev Balkana in je obenem
stopila na prvo mesto uvoznikov

in izvoznikov podonavskih in
južnovzhodnih držav. Nič ne
pomaga nedavni službeni de-
manti v berlinskem časopisu o
nepopolnem finančnem položaju
države, kajti danes je splošno
znano, da je Nemčija siromašna
na kapitalu, saj ji ga celo
za lastne potrebe primanjkuje;
kljub temu pa se vedno naj-

POLITIČNI TEDEN

Profi koncu minilega tedna je
naša politična javnost izvedela iz
časnikov vest, da se je vlada re-
konstruirala in da so bili izme-
njanji oba ministra-Hrvata, hrva-
ški ban in vojni minister. Rekon-
strukcija je prišla tako iznenada,
da je bilo treba režimskega ko-
mentarja, ki je javnost podučil o
njeni potrebi, namenu in smotru.
Ti naj bi bili očitna namera JRZ
«razširiti svojo aktivnost in udele-
stevovanje tudi po hrvaških krajih
države in sicer na poziv samih
Hrvatov». «JRZ» pravijo, «se s
tem odziva le želji Hrvatov, izra-
ženi v tolikih manifestacijah na-
rodne volje». Smer vladne politi-
ke na zunaj in znotraj pa ostane
popolnoma ista, kot doslej, prav
tako pa tudi sistem. Vse na te-
melnju narodnega edinstva, enot-
nega naroda in enotne narodne
individualnosti, kakor doslej. Notra-
nji minister g. dr. Korošec je to
enotno jugoslovansko narodno in-
dividualnost še posebno jasno po-
vdaril na narodnem taboru v Lju-
tomeru, kjer se je slovesno za-
obljubil, «da bo ta zemlja naših
pradedov ostala tudi zemlja naše
dece in naših vnukov, ostala bo
slovenska zemlja za vedno v ju-
goslovanski državi. Slovenski je-
zik, slovenska pesem, slovenska
zavest bodo živeli za vedno».

Obenem je gospod minister tudi
povedal, da se bavi z mislijo no-
vega volilnega zakona, ki ga je
vlada že večkrat obljubila. Ven-
dar pri vsem razmišljanju vlada
še vedno ni na čistem, ali naj svo-
je obljube še sedaj izvede, ali naj
jih prenese na nov parlament. Da-
lje je g. dr. Korošec ob tej priliki
tudi z vso jasnovidnostjo napove-
dal izid novih volitev: «Po vsej
državi bo zmagala JRZ. Na Hrva-
škem bo zaenkrat še močna HSS.»
O g. dr. Korošču je pri nas obče
znano, da vodi urad notranjega
ministrstva ali ministrstva poli-
cije.

V zadnjem času smo dobili po-
leg Cicvaričevega «Balkana» še
nov šaljiv list. Ta list se imenuje
«Samouprava». Njeni članki so
postali po obisku g. dr. Mačka v
Beogradu tako zabavno čtivo, da
jih mnogo drugih listov po državi
na debelo ponatiskuje. «Samou-
prava» vidi v teh citatih per-
verzno uživanje, ki gre le za tem,
da se še bolj zastrupljajo odnošaji
med Srbi in Hrvati. Pa ne le doma-
či tisk, marveč velika večina veli-
kega zahodnega demokratskega
tiska ni «Samoupravi» posebno po
okusu. Zlasti je huda na vodilni
francoski list «Le Temps», in si-
cer radi tega, ker so «Tempsovi»
dopisniki videli pri sprejemu g. dr.
Mačka desetkrat več ljudi, kakor
jih je videla «Samouprava» in ker
nimajo o voditeljih Združene opo-
zicije istega mnenja, kakor «Samou-
prava», češ da predstavljajo
le same sebe in osebje svoje po-
litične pisarne, kakor je ugotovil
tudi njen bratec «Slovenski dom»
za g. dr. Puca, ki da je predstavl-
jal v Beogradu poleg sebe le še
osebje našega skromnega časopi-
sa.

Sicer pa vse te napovedi, grož-
nje, vabila in slično niso omajate
prav nič akcije Bloka narodnega
sporazuma, ki hodi čvrsto in ne-
omajno svojo pot, katera vodi pre-
ko svobode do bratskega pomirje-
nja in konsolidacije našega na-
roda.

— sj —

Kmetska posojilnica

Ijubljanske okolice r. z. z. n. z.
v LJUBLJANI, Tyrševa c. 18

NOVE VLOGE

vsak čas razpoložljive
obrestuje po 4%
vloge proti odpovedi po 5%

Za vse vloge nudi popolno varnost — Otvorja tekoče račune in izvršuje vse denarne posle — Vlagajte svoje prihranke v najstarejši slovenski denarni zavod, ustanovljen leta 1881.

dejo sredstva za ekonomsko penetracijo na Balkan. Vzrok temu leži v politiki gospodarske avtarkije, ki sili Nemčijo k poskusu, da popolnoma obvlada gospodarsko življenje Podonavja. Tega dejstva ne potrjujejo le kopice nemških delniških družb (po informacijah «Jugoslovenskega kurirja» je bilo pri nas v zadnjem času ustanovljenih 10 delniških družb s kapitalom 100 milijonov din) in ostala nemška udeležba pri raznih «raziskovanjih» našega rudnega bogastva («Mitteleuropäischer Wirtschaftstag») ter o nakupih in odkupih važnih rudniških koncesij (Zajača, Srebrenica, Olovo), nadalje nemška podjetnost n. pr. okrog Zenice (Krupp) ali pa na področju kemične industrije («I. G. Farbenindustrie»); dovolj bo, če opozorimo, da je bila pretekla dni ustanovljena v Berlinu velika trgovska družba za pospeševanje nemške trgovine z evropskim jugovzhodom in vzhodom. Vsa ta velika nemška podjetnost nam jasno priča, da je to le dobro premišljeno in organizirano gospodarsko prodiranje Nemčije na Balkan. Ali bo še kdo podvomil, da je to najboljši «Drang nach Osten»?

Z ozirom na dejstvo, da se danes vsako politično prijateljstvo in sožitje izpopolnjuje v ekonomskem sodelovanju, bi ta nemški prevladujoči položaj v pogledu gospodarskih vezi z balkanskimi državami mogel s časom dovesti še do trdnjših političnih odnošajev teh dežel z Nemčijo, kakor je to slučaj danes. To bi pa bil očiten prekršek načela ravnotežja, ki bi v mnogočem vplival na gotove geopolitično važne sestavne linije Anglije in Francije. To dejstvo je bilo že dokazano v angleški in francoski težnji, paralizirati nemško ekonomsko invazijo z gospodarskim in finančnim sodelovanjem z južnovzhodno Evropo. To je potrdila skupina angleških gospodarstvenikov, ki se je nedavno mudila v Beogradu, da prouči gospodarske razmere naše in ostalih balkanskih držav v želji, povečati svoj izvoz v našo državo, obenem pa tudi naš izvoz v Anglijo, zlasti v pogledu žitaric. V Francijo bo izvoz težji, prvič radi strogega trgovsko-političnega režima v Franciji, drugič pa, ker izvažamo večinoma produkte, kateri so v Franciji v relativnem izobilju. Na drugi strani pa hočeta Anglija in Francija parirati nemški vpliv z vse večjim uvozom kapitala v

balkanske države. Spomnimo naj se le na londonsko posojilo Turčiji v znesku 16 milijonov funtov, ki ga bo ta izrabila za uresničenje svojega programa industrijalizacije. Spomnimo se nadalje na gospodarska sporočila o aktivnosti angleškega kapitala v naši rudarski industriji (Trepča Mines LTD, i. dr.), čeprav stopa po svoji moči šele na drugo mesto za francoskim. V strojni industriji je angleška družba «Vickers Armstrong» pekupila znatne deleže bivšega avstrijskega kapitala. Prav tako se je za avstrijske deleže povečal francoski kapital v naši premoškopni industriji; že od prej pa imajo Francozi prvenstvo v bakrenem rudarstvu, nadalje imajo odločujoč položaj v ladjedelnicah, v tvornicah aeroplanov, v strojni, električni in kemični industriji i. dr. Zanimivo je tudi, da je bil že pred Berlinom v Londonu v začetku preteklega meseca na seji medministrskega odbora, ki ima nalogo proučiti razširjenje trgovinskih odnošajev med Anglijo in državami južnovzhodne Evrope, sprejet predlog za ustanovitev posebne gospodarske centrale za Balkan, ki naj bi neposredno skrbela za razširjenje trgovinskih odnošajev med Anglijo in Balkanom. Protiutež gospodarski akciji zahodnih držav na evropskem jugovzhodu naj bi se razodela v poudarku nemških gospodarskih interesov v tem predelu Evrope, ki bo v mesecu septembru vprizorjen z obiskom nemškega gospodarskega ministra Funka balkanskim državam.

Kakšne rezultate bo v bližnji bodočnosti rodilo to veliko politično in gospodarsko zanimanje za države južnovzhodne Evrope, je težko reči; vsekakor pa bo še ta del ozemlja postal zanimivo pozorišče borbe za gospodarsko in politično nadvlado Zahoda z ene in Velike Nemčije z druge strani. Sigurno pa je že sedaj, ko kažeta Anglija in Francija svojo pripravljenost, kupovati v balkanskih državah blago za svobodne devize, da se bodo te države rešile klirinških kupcev, pri katerih so bile doslej prisiljene kupovati često brez ozira na ceno in kakovost blaga, da so le dobile nazaj protivrednost za svoj izvoz. Države južnovzhodne Evrope bodo tako zopet dobile svobodo izbire svojih dobaviteljev, ali z drugimi besedami rečeno, — vpostavila se bo zopet njihova popolna gospodarska samostojnost.

bi morala biti v takem primeru hitra in izdatna. Ne taka, kot je bila v zadnji krizi, ko je bilo treba za vsak dober in absolutno varen kredit intervenirati na vseh koncih in krajih.

Z eno besedo: Cilj Narodne banke ne sme biti denarni monopol, ne likvidacija drugih denarnih zavodov, ampak njihov razcvet, ker bo potem tudi ona prosperirala na pošten način bolj, kot danes, ko se masti z neopravičenimi dobički, zlasti pri deviznem poslu.

Razlika

Ako si kdo domišlja, da je Cezar ali Napoleon ali Aleksander Veliki, ga pošljejo na Studenec, če nihče z njim ne soglaša. Če pa soglašajo z njim mase, postane diktator.

To je pa nekaj drugega!

Nemška vlada je uknila češke manjšinske šole na Dunaju in namerava ukiniti tudi šole Gradišćanskih Hrvatov. «Obzor» piše k temu: «Taka politika denacionalizacije nasprotuje nacionalistični doktrini, da je proti asimilaciji tujih etničnih skupin. Bila bi pa tudi nasprotna ponovnim izjavam nacionalističnih voditeljev, da se bodo spoštovala narodne pravice Gradišćanskih Hrvatov in Koroških Slovencev.» «Obzor» je pozabil na to, da ima vsak imperijalizem dve doktrini, eno za druge, eno za sebe. «Ja Bauer, das ist was anderes!» Omembe vredno je, da so Gradišćanski Hrvati, kakor tudi Koroški Slovenci, glasovali stoodstotno za združenje Avstrije z Nemčijo.

„Le peuple“ v Bruslju

piše: «Ako kupimo japonsko nalivno pero, ki res ni drago, smo dali japonski vladi sredstvo, da si nabavi neko število nabojev. Če kupujejo žene nogavice iz japonske svile, bodo na njih videle, če le dobro pogledajo, kri kitajskih otrok. Če kupimo po nizki ceni kolo, izdelano v Japonski, bodo njihovi militaristi zanj nabavili bombo.»

Kaj naj napravimo? Ako mislite, da je napadalec zločinec in če želite mir, ne pomagajte napadalcu. Zavrnite sodelovanje pri zločinu in ne kupujte blaga od nikogar, dokler ne boste sigurni, da ni napadalec, da ne ruši miru.»

Ta nauk ne velja samo za Japonsko.

Komu se kaj toži?

Kadar začne gospode pri JRZ in njenem vzglednem tisku nekaj peči in v duši tiščati, naglo se poslužijo svojega starega in nešteto krat uspešno preizkušene odvajalnega in blažilnega sredstva, namreč obupnega krika: «Primitite tatu!» Če primešajo pri tem v svojo gnojnično golido, v kateri hranijo zalogo svoje visoke morale, tudi še izdatno porcijo nesramnosti in nedostojnosti, jih v zasledovanju njihovega vzvišenega namena in svetega cilja to prav nič ne moti, temveč včasih celo še pomaga, če drugam ne, pa na drugem svetu v nebesa. Tako je gospode zadnjič zopet obiskal neki neprijeten spomin in so odložili v opoldanskem repku režimskega «Slovenca» naslednjo perfidnost: «Dr. Maček, voditelj Hrvatov, ki je izdal skupen manifest s srbskimi opozicijonci, v katerem obsoja vlado dr. Stojadinovića, je izredna balkanska osebnost. Hrvati ga obsojujejo in ga zmerom nagovarjajo s «predsednikom». Dr. Maček je prijazen človek manjše postave z osivelimi lasmi in brki. Njegov «predsedniški» dvor je skromna majhna hiša blizu Vsenčilskega trga v Zagrebu. V opremljeni sobi, kjer sprejema obiskovalce, nosi srajco z odprtimi vratniki, volnen džemper in zmečkano obleko in najbrž najslabši par čevljev, ki krase katerega evropskega državnika. Dr. Maček neprestano kadi in si sam zvija cigarete iz zlate tobačnice, na kateri

je vrezljan veliki M. Čeprav so njegovi pristaši večidel kmetje, je on sam bivši častnik Avstro-Ogrske vojske in mislim, da se mu toži po Habsburgovcih.» Z ozirom na slog in ton gornjega opisovanja osebnosti g. dr. Mačka je vsaka beseda odveč, saj vsak trezen in razumen čitatelj takoj vidi, kam pes taco moli. Kar se pa tiče tega, komu se toži po Habsburžanih, smo si vsi zavedni in napredni državljani jugoslovske domovine na jasnem, da se po cesarskem in kraljevem apostolskem veleičanstvu že dolgo in strašno prisrčno toži marsikomu drugemu, ki skuša skrivati to bolešno hrepeneje, kakor kača noge.

Le ena plat zvona

Ljubljanski tednik «Tabor» piše prav zanimivo: «O poti dr. Mačka v Beograd se še danes na vseh straneh živahno razpravlja. Opozicijsko časopisje sicer ne prinaša o tem nobenih člankov. Pač pa glasila JRZ. V prvi vrsti beograjsko «Vreme» in «Samouprava» ostro napadajo dr. Mačka in zlasti srbsko združeno opozicijo. Opozicijsko časopisje pa samo priobčuje te napade brez vsake razlage.» — Tudi melk je včasih zgovoren...

Nemška marka

«Financial News», londonski list za finančna in gospodarska vprašanja, poroča, da je nemška marka padla v Londonu za okroglo eno tretjino. To se je zgodilo, ker so se v Londonu naenkrat pojavile velike množine nemških mark, ki so bile popolnoma nove in numerirane po vrsti. Ker je izvoz nemških bankovcev prepovedan, je list mišljenja, da so prišli ti bankovci v London po posredovanju kakih višjih oseb, da bi se zanje dobila zdrava valuta. Iz tega sklepa, da bo v Nemčiji ponovno nastala inflacija.

Če se le hoče, pa gre

Ko se je letos poleti 27. julija mudil predsednik vlade g. dr. Stojadinović na svojem predvolilnem agitacijskem potovanju po Dalmaciji, se je ustavil tudi v Splitu, kjer so mu tamkajšnji predstavniki JRZ izrazili več želja in prošenj za pomoč Dalmaciji in predvsem Splitu. Predsednik vlade je takrat obljubil večja javna dela v krajih ob Jadranu. In res smo brali pred dnevi v listih, da je vlada odobrila za zgradbo moderne turistične ceste Beograd—Sarajevo—Dubrovnik, ki se že trasira, prvi kredit v znesku 110 milijonov dinarjev. Treba je le dober in trdne volje, pa pri nas vse gre...

V vroči Dalmaciji

Službena «Agencija Avala» je objavila pred dnevi v časopisju naslednje uradno obvestilo javnosti: «Aretacije zaradi demonstracij v Splitu. Ob demonstracijah v Splitu dne 27. julija t. l. je bilo aretiranih večje število udeležencev. V zaporih se nahaja 57 oseb, ki jih obtožuje državni pravdnik zaradi prestopkov po zakonu o zaščiti države. Sodišču sploh pa je prijavljenih sto oseb.»

Upoštevanja vreden nauk

V zadnjem jugorasojskem «Slovenskem delavcu» smo brali naslednji vzgojni nauk, ki bi ga pa moral moralni zelenec poslati predvsem nekaterim svojim uglednim prijateljem, sodelavcem in mogočnim zaščitnikom: «Mi vemo tudi, da vsak zakon zgubi veljavo, če višjim nasprotuje. Tudi oblast zgubi pravice, če sama zakone krši, in so položniki dolžni, da se upro, če so naredbe oblasti v navzkrižju z naravnimi zakoni.» Radovedni smo res, koliko «uporov po dolžnosti» bi bilo trenutno v svetu, če bi se uresničil gornji evangelijski slovenski jugorasojskih zelenišev?...

Zunanja politika

Zahajamo v najresnejši čas, ki ga preživlja Evropa po svetovni vojni. Približuje se vrhunec krize v nemško-češkoslovaških odnošajih. Najbližji čas nam bo pokazal, ali se hoče Nemčija zadovoljiti z rešitvijo vprašanja sudetskih Nemcev na podlagi novega češkoslovaškega vladnega predloga, ali se hoče lotiti usodnih ukrepov, ki bodo znova pahnili svet v strahovit pokolj.

Češkoslovaška vlada je pokazala, da se zaveda pomena današnjega trenutka in odgovornosti, ki jo nosi pred svetom le za svojo državo, marveč za vse človeštvo, če se ob njej sproži kamen, ki bo potegnil vse v prepad. Zato je šla v popuščanju res do poslednje meje in pristala na vse predloge velesil, tako, da bi nemški državljani v ČSR dobili prav vse državljanske, naravne in narodne svoboščine ter zadržali s Čehoslovaki prav za prav le še navidezno skupnost. Češkoslovaška država naj bi se uredila po tem načrtu po vzgledu Švice in dobila slično kantonalno ustavo. Toda, tudi če bi sudetski Nemci pristali na tako rešitev svojega vprašanja, bi bil njihov sklep brez vsakega pomena, ker se nemška manjšinska politika na Češkoslovaškem ne vodi iz Češkoslovaške, marveč iz rajha. Njihovi voditelji hodijo v Berlin po instrukcije in so postali tam orodje za nemške načrte in nemško politiko

Srdita časopisna gonja, ki jo vodi nemški tisk stalno proti ČSR, ne kaže, da bi bili v Tretej rajhu pripravljene k popuščanju. Nasprotno, nemško vprašanje v ČSR postaja sredstvo, s katerim hoče Nemčija pod vojno grožnjo iztisniti kolikor mogoče velike koncesije prav na vseh področjih. Da bi vedela, kako daleč sme iti v napanjanju loka, je Nemčija tudi že povprašala pri velesilah, kakšno stališče bi zavzele, če bi se ona «morala poslužiti posebnih ukrepov proti ČSR zaradi zaščite pravic češkoslovaških Nemcev». V Moskvi je nemški poslanik pri tem opozoril Litvinova na zadržanje Nemcev o priliki nedavnega obmejnega konflikta pri Čankufengu in izrazil upanje, da bo tudi Rusija pri tem «obmejnem konfliktu» s Češkoslovaško ostala nevtralna. Litvinov pa mu je rezko odvrnil, da Rusija Nemčiji tedaj ni predpisala, niti je ni prosila, kako naj se obnaša, da naj pa v Berlinu vedo, da bodo Rusi svoje obveze iz zavezniške pogodbe napram Češkoslovaški izpolnili do konca. O priliki obiska generala Vuillemina je maršal Göring temu stavil slično vprašanje, nakar mu je ta odgovoril, da «bo Francija seveda marširala». Angleška vlada je pa spričlo resnosti položaja pooblastila svojega finančnega ministra Simona, da pove svetovni javnosti njeno stališče k razvoju mednarodnega položaja. V soboto je podal sir John Simon v Larnarku na Škotskem to napeto pričakovano izjavo. Povedal je še enkrat, sicer mirno in dostojno, toda čvrsto in odločno, da bo Anglija branila Češkoslovaško, če bo ta žrtev neizzvanega napada in s tem branila tudi sebe in osnovne človečanske pravice. Obenem se je koncentrirala v Severnem morju skoro vsa angleška vojna mornarica.

Upajmo torej, da se ne udajajo v Berlinu iluzijam in da bodo šli po poti zdrave pameti ter s tem obvarovali svet pred strašno katastrofo.

Širite naš list!

Domači pomenki

Mrtvi kapitali

«Trgovski list» opravičeno graja mrtvilo našega denarnega prometa, češ, v denarnih zavodih leže ogromne vsote denarja, ki so popolnoma mrtve, ker jih morajo zavodi imeti pripravljene zaradi svoje likvidnosti za vsak slučaj. Iz strahu pred nelikvidnostjo se dajejo večji krediti le neradi, po večini le kratkoročni krediti in le proti težkim pogojem. To je po mnenju pisca glavni vzrok, da si naše gospodarstvo ne more opomoči. «Trgovski list» predlaga vsled tega uvedbo gospodarskega sveta, od katerega bi imeli morda več koristi, kakor od skupščine ali senata.

Skupščina in senat, ki ne delata, sta gotovo brez velikega pomena. Ali po sedanjih izkušnjah bi tudi gospodarski svet ne pomenil mnogo. Dobrih nasvetov se nam ne manjka, saj imamo v Jugoslaviji dovolj gospodarskih in drugih strokovnjakov, ki so razčistili že marsikatero vprašanje. Toda, kaj pomaga, ko vsak nasvet naleti na gluha ušesa!

Narodna banka bi morala le izjemoma dajati kredit privatnikom. Njena naloga je poleg emisijskih poslov izravnanje denarnega trga. Ona bi morala biti hrbenica denarnih zavodov, ki naj jih podpre v primeru potrebe. Toda njena pomoč

DOMA IN NA TUJEM

30 let Narodne strokovne zveze

V soboto 3. in v nedeljo 4. septembra t. l. bo proslavila NSZ svojo 30-letnico po naslednjem programu:

V soboto 3. septembra bo ob 15. uri v dvorani Delavske zbornice slavnostni delegatski zbor delegatov podružnic in društev, včlanjenih v NSZ. Dostop imajo delegati in gostje s posebnim vabilom. Zvečer ob 20. uri bosta istotam akademija in družabni večer s peštrim in izbranim sporedom. Prireditelji se bo vršila pri pogrnjenih mizah in bo brez vstopnine. Na akademiji bodo pri izvajanju izredno bogatega sporeda, ki vsebuje celo vrsto tamburaških, recitacijskih, zborovskih in solističnih točk, sodelovali: operna pevka gđ. Valerija Heybalova, konservatorist in operni pevec g. Friderik Lupša, operni kapelnik g. dr. Danilo Švara, pevsko društvo «Sava» pod vodstvom g. Franca Venturinija in tamburaški zbor NSZ pod vodstvom kapelnika g. Alojzija Karmela ter gg. Milana Vozlja in Joža Jeroma. — V nedeljo 4. septembra bo ob 10. uri v dvorani Delavske zbornice mani-

festacijsko zborovanje, na katerem bosta govorila gg. Rudolf Juvan in dr. Jože Bohinjec ter gostje. Po končanem zborovanju se bodo poklonili udeleženci spominu kralja Petra I. Osvoboditelja in položili na njegov spomenik venec. Ob 13. uri bo skupno kosilo. V ponedeljek 5. septembra pa bo izlet na Gorenjsko. Ob 20. uri bo v Sokolskem domu na Jesenicah družabni sestanek.

Našo javnost predvsem opozarjamo na sobotno akademijo in družabni večer. Prirediteljski odbor se je potrudil, da bo udeležence zadovoljil v vsakem pogledu. Preskrbljeno bo tudi za dobro pijačo in jedačo, pa tudi plesaljelni bodo prišli na svoj račun. Glavno zborovanje v nedeljo dopoldne bo manifestacija našega narodnega delavstva in zato upravičeno pričakujemo obilne udeležbe.

Narodno delavstvo vabi vso narodno javnost, da s simpatijami spremlja to prireditelji in s tem pokaže tudi svoje zanimanje za važna socialna vprašanja narodnega delavstva.

Jesenski velesejem v Ljubljani bomo imeli letos od 1. do 12. septembra. Prireditelji bo obsegala celo vrsto kulturnih in gospodarskih razstav, med katerimi bo največja mednarodna razstava fotografije in filma. Kljub neodvisnih likovnih umetnikov bo podal umetnostno razstavo. Zveza gospodinj v Ljubljani pripravljala razstavo «Naši gostje», v kateri bo prikazala našo ženo v službi tujskega prometa in kot središče ter žarišče domače gostoljubnosti. Pri vsem tem pa seveda ne bo manjkalo razstav raznih industrijskih in obrtniških proizvodov, med njimi tudi slavno znana razstava pohištva. Nadalje bo razstava aeroplanov in vzoren saden vrt. Dne 1. in 2. septembra razstava plemenskih psov. Posebno velika bo razstava poljedelskih strojev, avtomobilov, motornih koles, radioaparatorov in razstava živalske industrije, ki bo nudila na pokušnjo dovolj najzbranejših stvari. Jugoslovanski harmonikarji se bodo udarili za jugoslov. prvenstvo v nedeljo 11. septembra. Na vinskem oddelku velesejma bo pripravljeno lepo zabavišče. Tamkaj bodo koncerti, ples, variete s prvovrstnimi atrakcijami in najrazličnejša ljudska zabavišča. Na železnicih ima vsak obiskovalec polovično voznino. Na odhodni postaji naj poleg cele vozne karte do Ljubljane kupi še železniško izkaznico za 2 din. Na velesejmu bo dobil velesejemsko legitimacijo in potrdilo o obisku, nakar bo imel brezplačen povratek. Potovanje v Ljubljano je dovoljeno od 27. avgusta do 12. septembra, povratek pa od 1. do 17. septembra.

Vloge pri vseh 29 slovenskih samoupravnih hranilnicah so narasle v letošnjem juliju za 21 milijonov 494.720 din na skupno 1.094.884.800 din. Celotna slika gibanja vlog pri hranilnicah je zelo ugodna in dokazuje, da se zaupanje v hranilnice in domače denarne zavode stalno dviga.

Zopet v tujini. Prometno ministrstvo je izdelalo podroben načrt, po katerem bo že v bližnji bodočnosti naročilo v inozemstvu, predvsem v Italiji in na Poljskem, okrog 470 železniških vagonov za osebni, tovorni in poštni promet na jugoslovanskih državnih široko- in ozkotirnih progah. V naših domačih tovarnah in delavnicah bo država naročila le izredno majhno množino vagonov. To pa pomeni, da bo

Kongres «Jadranske straže» se bo vršil v Zagrebu od 29. oktobra do 1. novembra t. l.

Gradbeni minister je odobril 5.112.000 dinarjev za nadaljevanje regulacije Mure in Drave.

Minister Kujundžić o hrvaškem vprašanju. Na konferenci JRZ v Beogradu je izjavil minister za rudnike in gozdove dr. Kujundžić, da «se hrvaško vprašanje ne rešuje niti s puško, niti z glasovanjem, temveč s srcem in z možgani»...

Mednarodni kongres za turizem, na katerem bodo sodelovali delegati 30 držav, se bo vršil v letošnjem septembru v Dubrovniku.

Posamezne večje skupine tujih turistov še vedno prihajajo z vlaki v Split, od koder nadaljujejo potovanje v južno Dalmacijo.

Slavnemu učenjaku Vatroslavu Jagiću bodo postavili ob stoletnici njegovega rojstva v Varaždinu velik spomenik.

Tobaka v Jugoslaviji je bilo letos zasajenega 879.621.264 stebel, in sicer: v vardarski banovini 617.258.667, v primorski 170.486.044, v zetski 40.436.967, v drinski 24.011.657, v dunavski 15.764.575 in v moravski 15.665.554 stebel. S tobakom posajena površina zemljišč se je morala v vseh krajih izven predvojne Srbije zmanjšati za dobrih 13 odstotkov.

Občutno pomanjkanje potniških vagonov se opaža v zadnjem času na naših železnicih v turističnem prometu, ko se vedno večje število tujcev vrača iz letovišč na svoje domove.

Ban savske banovine dr. Viktor Ružić je bil na lastno prošnjo razrešen dolžnosti bana.

Prvi sneg je pobelil tudi že vse višje bosenske planine in je nastal mrz povzročil veliko škodo na sadnem drevju in na povrtini ter poljskih pridelkih. Tudi pri nas je v planinah zapadel debel sneg že do nižine 2400 metrov.

Angleški aristokrati se pogajajo z občino in zasebniki v Perastu v Boki Kotorski glede odkupa zemljišča, na katerem nameravajo zgraditi mogočen grad kot svoje letovišče.

Veliki izletniški preoceanjski parniki še vedno prihajajo v Dubrovnik, Split in druga dalmatinska ter primorska pristanišča z večjim številom turistov in izletnikov.

Moderna turistična avtomobilska cesta iz Sarajeva na znano planino Jahorino je dograjena. Prvi avtomobil je potreboval za vožnjo do vrha planine dve in pol ure.

Potniški letalski promet na redni zračni progi Praga—Brno—Dunaj—Zagreb—Dubrovnik in obratno je bil s 1. septembrom t. l. ustavljen.

«Jadranski dan» v največjem obsegu pripravljala izvršilni odbor «Jadranske straže» za 21. oktober t. l. v proslavo 20letnice onega zgodovinskega dne, ko so na naših bojnih ladjah prvi zavihrale naše narodne zastave.

Prometna policija v Zagrebu pripravljala izredno stroge odredbe in ukrepe glede hoje in gibanja pešcev na javnih ulicah, cestah in trgih. Tudi v Ljubljani ne bi kaj takega škodovalo, ker vlada v tem pogledu na naših cestah prava anarhija.

Na Jadranu so divjali pretekle dni taki orkani, da je bil ustavljen ves ladijski promet. Pri zaupščanju pristanišča sta bili močnejše poškodovani potniški ladji «Kralj Aleksander» v rabski in parnik «Plav» v sutivanski luki.

Šola za vzgojo gostilničarskega naraščaja bo letos otvorjena v Beogradu.

Epidemija trebušnega legarja se vedno bolj širi v Beli Cerkvi in po drugih banaških krajih. Večje število bolnikov je že umrlo.

Dobro poznana...

ZAHTEVAJTE JO POVSODI!

Priznan izdelek

KOLINSKE TOVARNE HRANIL D. D. LJUBLJANA

Madžari so ob naši državni meji nasproti Prekmurju naleteli pri vrtanju tal na izredno močne vrelce nafte in računajo, da bodo samo iz njih mogli docela kriti vso domačo potrebo nafte.

Tudi v Jugoslaviji imamo navrtanih že nekaj majhnih petrolejskih vrelcev v Medmurju v okolici Selnice. Ti skromni vrelci so dali v letošnji prvi polovici leta že 508 ton nafte napram 240 tonam v celem lanskem letu. Te vrelce je doslej eksploatirala «Medjimurska petrolejska d. d.», ki pa je prav pred dnevi prešla v roke švicarskega kapitala, ki bo močno razširil vse naprave in vrtanja na omenjenem petrolejskem ozemlju.

Samomorilska epidemija se je razpasla v Bjelovaru na Hrvaškem. V tem malem mestecu je bilo izvršenih letos že 25 samomorov. V večini primerov so obupale nad življenjem ženske.

Zakaj je Italija prepovedala uvoz živine? Italijanska vlada je za nedoločen čas prepovedala uvoz živine iz tujine, ker je bil letošnji pridelek živalske krme v Italiji nenavadno pičel in bodo italijanski kmetje zaradi tega primorani prodajati svojo živino v večji meri, kakor sicer. Pri uvozu živine bi pri povečani ponudbi domače živine seveda cene iste močno padle in občutno prizadele italijanskega kmeta. Vendar so pa italijanski gospodarstveniki mnenja, da bi bilo umestneje, da bi vlada prepoved uvoza preklcala in naj bi uvažala večje množine živalske krme, ker bo sicer s klanjem domače živine tudi nevarno zmanjšala za primer vojne nevarnosti potrebno rezervno živino, obenem pa seveda tudi še oslabila vso ostalo kupčijo ter izvoz izdelkov italijanske industrije v tujino.

Češkoslovaški industriji dolguje inozemstvo za dobavljene izdelke 4 in pol milijarde čeških kron.

Znani ruski pisatelj Kuprin je pred dnevi umrl v Moskvi.

Za pomoč Španiji. Francoski levčarji in angleški laburisti zahtevajo izredno sklicanje angleškega in francoskega parlamenta, ki naj takoj odobri najizdatnejšo pomoč republikanski Španiji.

Predvsem denar. «Daily Herald» poroča, da je general Franco pozval bivšega kralja Alfonza XIII., naj se vrne v nacionalistično uporniško Španijo in prevzame svojo bivšo državo zopet v svoje roke. Bivši kralj Alfonz pa je to vabilo odklonil, ker je postavil general Franco kot predpogoj za povratek izdatno materialno podporo svoji uporniški vojski s strani bogatega kralja Alfonza.

Na veliki vojaški paradi o priliki obiska madžarskega upravitelja Horthyja v Berlinu se je vršila pred njim in Hitlerjem tudi revija čet, pri kateri je sodelovalo 16.000 vojakov, 400 tankov, 1500 topov vseh kalibrov in 140 letal.

Značilna zdravica. O priliki obiska admirala Horthyja v Berlinu je kancelar Hitler v svoji zdravici naglasil, da so sedanje nemško-madžarske meje definitivne.

Mussolini bo obiskal Trst, Gorico in nekatere druge kraje v Julijski Benečiji dne 18. septembra in naslednje dni.

Ves svetovni tisk je že ponovno pisal, da bo Poljska letošnjo jesen izstopila iz Društva narodov, vendar je bila ta vest vedno demantirana. Zdaj pa objavlja «Kurjer Poranny» poslužbeno vest, da bo Poljska res na bližnjem zasedanju Društva narodov proglasila svoj izstop iz te mednarodne ustanove.

Kitajski odposlanec v Ženevi je izročil tajništvu Društva narodov protestno noto proti uporabljanju strupenih plinov s strani japonske armade.

„Pri ŽENKOTU“

je nova trgovina stekla, porcelana in kuhinjske posode.

Vljudno priporočam cenj. občinstvu mojo izbrano zalogo stekla ter raznovrstnih steklenih servisov in kozarcev, porcelana, kakor jedilnih servisov, kavnih, čajnih in moka itd. ter vsakovrstno kuhinjsko posodo in to v moji novo otvorjeni trgovini

v Ljubljani, Tyrševa 69/a
nasproti artilerijske vojašnice.

Cene stalne in zmernel
Postrežba prijazna in solidna!

Za mnogoštevilen obisk se cenj. občinstvu priporočam

Evgen Hribar

Ljubljana, Tyrševa cesta 69/a.

LJUBLJANSKI VELESEJEM

1. - 12. septembra 1938

Veliko nagradno žrebanje

Brezplačno za obiskovalce velesejma iz tuzemstva.

Krasna darila:

(izvzeti so imetniki permanentnih legitimacij za Ljubljano)

Motorno kolo „Bob Phaenomen“ (Vok, Ljubljana).

Radio aparat 4+1 cevni „Super Ingelen“ (Tehnik Banjai, Ljubljana).

Šivalni stroj moderen, pogrezljiv (Vok, Ljubljana).

30 prvovrstnih damskih in moških koles:

„Tribuna“ - F. Batjel - „Condor“, S. Rebolj in drug - „Resta“, Splošna trgovska družba - „Turnir“ in „Elite“,

H. Suttner - „Axo“, Ign. Vok - „Panax“.

Darila so razstavljeni na velesejmu.

Odtrgaj kupon od vstopnice, napiši nanj svoje ime in vrzi v zapečateno žaro, ki stoji ob glavnem vhodu. Dan obiska poljuben med 1. in 12. sept.

Komisijsko žrebanje bo 12. septembra ob 5. uri popoldne na velesejmu.

Obiščite

Slamičev paviljon

na velesejmu in

restauracijo

na Gosposvetski c. 6

*

Velemesarija in delikatesa istotam nudita najboljša

Pleskarsko in slikarsko podjetje

HLEBŠ JAKOB

družba z omejj. zavezo

Ljubljana

Cankarjevo nabrežje št. 21

Telefon 30-70

*

Izvršuje vsa pleskarska, in orkoslikarska dela po zmernih cenah.

Solidna izdelava. Za vsa izvršena dela jamčimo.

Najnovejši vzorci

Veselo v šolo v novih čevljih Bata

39

4

12

3222-48809 Čevlji iz močnega usnja z neraztrgljivim gumijastim podplatom. Najbolj primeren živahnim otrokom za šolo in igro.

SPORT
8.—, 9.—, 10.—, 12.—
Priljubljene nogavice; radi jih imajo otroci, ker so praktične, mame pa, ker jim ni treba krpati strganih kolen. Imajo elastično podvezo, ki dobro drži in ne stiska noge.

19

59

59

45300-2204 Za lepe dneve. Najcenejši, najbolj primeren otroški platneni čevlji z gumijastim podplatom. Št. 27-34 Din 15.—, št. 35-42 Din 19.—, št. 43-46 Din 25.—

48322-616 Otroški čevlji iz gume, praktični za solarje, ki imajo daleč v šolo, za vežbo v šoli in izven nje. Podloženi so s toplo flanelasto podlogo.

4624-64624 Čevlji za deklice iz močnega usnja s špango in usnjenim podplatom. Najprimernejši za štrpae.

4464-6727 Čevlji za deklice iz črnega ditina z okraskom iz laka preko rista.

39

8

79

3762-58801 Visoki čevlji iz močne kravnine z neraztrgljivim in nepremočljivim gumijastim podplatom. Neobhodno potrebni za šolsko mladež v dežju in snegu, od 31-34 Din 39.—, od 35-38 Din 49.—

DERAN
4.—, 5.—, 6.—, 7.—
Trpežne bombažaste patent nogavice. Izdelane iz sukanca veljajo Din 7.—, 9.—, 10.— in 12.—

4624-44648 Fini čevlji za deklice na zavezo. Pristojajo k kostimu. Izredno primeren za sprehode in izlete, ker so udobni in imajo nizko peto.

Dovžan Ivan

dipl. krojačnica za dame in gospode

Ljubljana, Sv. Petra c. 81

Izvršuje vsa v stroko spadajoča dela po najnovejši modi in po najsolidnejših cenah
Postrežba točna

Poravnajte naročnino!

MENZA Kolodvorska ulica 8

nudi cenj. gostom — vsakomur — VES DAN od 6. ure zjutraj do 21. ure zvečer okusno, obilno in ceneno hrano.

Mleko, kava, ka-aba, čaj, din 1.—, 2.—, 2.50, 3.—; gulaž, vampe, obaro, jetra itd. din 3.—.

Palačinke z marelično marmelado din 1.—.

KOSILO od pol 12. do 15. ure se kuha 2 krat: zakuhana goveja juha ali umetna juha, 2 prikuhli, goveje meso din 5.—, isto s pečenko ali močnato din 7.50, isto s pečenko in močnato din 9.50, brezmesna hrana din 2.— do 5.—.

VEČERJA od pol 18. do 21. ure: goveji ali telečji zrezki v omaki, dunajski ali pariški zrezki din 4.—, pečen rajžec, dušeno meso z makaroni ali špageti, goveji ali telečji jezik v pikantni omaki, jajčne klobase, segedinski gulaž, ogrsko zelje, pljučna pečenka v omaki, piška v papriki itd. din 3.50. Žganci koruzni, ajdovi ali beli, dušen riž, različni cmoki, kompoti ali razne solate din 1.50, mlečna jedila din 2.50, močnata jedila din 1.— do 2.—.

Hrana se dostavlja tudi na dom.

TOČIJO SE BREZALKOHOLNE PIJAČE, ABONENTI SE SPREJEMAJO.

„SLAVIJA“

JUGOSLOVANSKA ZAVAROVALNA BANKA D. D. V LJUBLJANI

Zavarovanja:

Požar, vlom, šipe, nesreče na potovanju, zakonita odgovornost, transport, razna zavarovanja avtomobilov, na življenje, posmrtnine itd. prevzema po ugodnih pogojih.

Centrala v Ljubljani Gosposka ul 12 - Tel. 21-76 in 22-76

Cene prehrane v gostilni pri „LOVCU“

LJUBLJANA, Rimska cesta 24 - vogal Bleiweisova cesta 2

ZAJTRK ob 6. uri: Mleko, veliko, 1 din — Kava, velika, 2 din — Čaj 3 din
Ka-aba 2 din — Golaž, vampi, jetra, ledvice itd. 3 din — Razna mrzla jedila in domače pecivo.

KOSILO od pol 12. do 15. ure, kuha se dvakrat: Zakuhana goveja ali umetna juha, 2 prikuhli po izbiri, goveje meso 5 do 6.50 din — Piška, porcija 6 din — Dunajski ali pariški zrezki 5 din.

VEČERJA v mnogovrstni izbiri od 3-6 din.

Hrana se dostavi tudi na dom.

TOČIMO SAMO NARAVNA DOMAČA IN DALMATINSKA VINA. VSI, KI ŽELIJO PREHRANO, NISO OBVEZNI JEMATI PIJAČ!

ABONENTI NA GORNJE CENE POPUSTI!!!